

TOSAMA

ŠTEV. 4
LETO VI

april
1970

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

Obisk predsednika CK ZKS v našem podjetju

Predsednik CK ZKS tov. Franc Popit je v spremstvu sekretarja CK ZKS ing. Andreja Marina in drugih sodelavcev v četrtek 2. aprila obiskal domžalsko občino. Program obiska je med drugim vseboval tudi ogled naše tovarne. Z velikim zanimanjem predsednik Popit spremlja naše delo in razvoj našega podjetja. Zato se je zelo rad odzval vabilu in tako že drugič obiskal naš kolektiv.

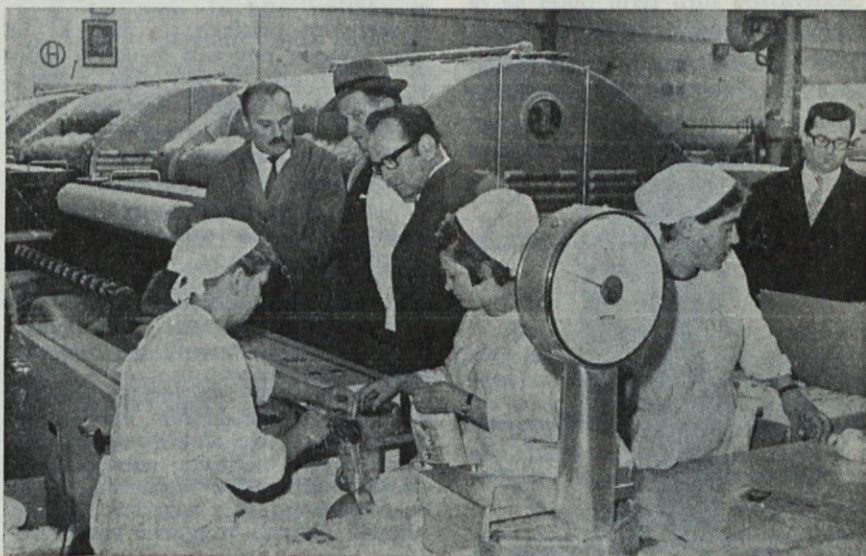
Ob prihodu k nam so poleg predstavnikov našega podjetja pozdravili goste tudi predsednik občine Domžale tov. Klemenc Albin, sekretar Ob. konference ZK Domžale tov. Skok Aleksander in drugi. Predsednika Franca Popita in njegove sodelavce smo seznanili z razvojem in z dosežki našega podjetja v zadnjih letih in se pogovorili o težavah in problemih, ki so prisotni ne samo v našem podjetju,

temveč v celotni tekstilni industriji v Jugoslaviji. Posebno poudarjeni so bili problemi nelikvidnosti v gospodarstvu, ki se pri našem podjetju odraža predvsem v slabem dotoku sredstev oz. plačilu naših kupcev. Težave so iz meseca v mesec večje, čeprav so v zveznem merilu že v veljavi ukrepi, ki pa lahko pozitivno, pa tudi negativno vplivajo na naše nadaljnje poslovanje.

Pogovorili smo se tudi o problemih prodaje naših izdelkov, o našem tržišču v jugoslovanskem prostoru in v izvozu.

V razgovoru sta predsednik Franc Popit in sekretar Andrej Marinč z zanimanjem sodelovala z vprašanji, s pripombami in predlogi, ki smo jih izmenjavali.

Z ozirom na majhen prostor so bili prisotni v direktorjevi pisarni poleg gostov le predstavniki posa-

meznih organizacij podjetja in predstavniki samoupravnih organov ter nekateri strokovni sodelavci.

Razgovor je potekal o nadaljnjem perspektivnem razvoju podjetja, o možnostih nadaljnje modernizacije tovarne, o uvajanju novih proizvodov, ki bodo obogatili naš asortiman in nudili našim potrošnikom izdelke, ki jih sedaj ni na trgu oz. jih uvažamo. Tov. Bajec Slavko je obrazložil nekatere probleme, ki smo jih imeli pri uvajanju proizvodnje filtrov in nakazal težave, ki se pojavljajo s tem.

Sekretar OOK Franc Kerč je v pogovoru seznanil navzoče o družbeno političnih in samoupravnih stališčih, o delu posameznih organizacij in o nalogah članov ZK,

s poudarkom na naloge, ki nam jih je dal 15. ustavni amandma v zvezi z organizacijo samoupravne sistema v podjetju.

Po kratko odmerjenem času za razgovor smo gostom pokazali posamezne oddelke tovarne, kjer so bili seznanjeni s procesom proizvodnje, s pogoji dela zaposlenih in s perspektivnimi ureditvami, ki jih moramo izvršiti v cilju nadaljnega razvoja našega podjetja.

Predsednik Franc Popit in ostali gostje so z zanimanjem sledili naši proizvodnji in v razgovoru med ogledom dajali večinoma zelo pozitivna mnenja in priznanje našemu kolektivu za uspehe pri delu.

OB DNEVU — OSVOBODIL

Nemški načrt »Drang nach Osten« (pritisk na vzhod — Sovjetska zveza, Azija) se je dopolnjeval

z načrtom pritiska na jug, ki je imel namen povezati Severno morje z Jadranom v izključno z Nemci naseljeno ozemlje. Nemški generali, ki jim je bilo naročeno uničiti slovenski narod, so večkrat ponavljali misel zgodovinarja Langa, ki je v neki svoji knjigi zapisal: »Smešno je, da osemdesetmilijonskemu nemškemu narodu zapira pot na Jadran narodič, ki ima manj glav kot prebivalstvo Berlina. In to narodič, ki ni niti razvit in ki na tehtnici svetovnih sil pomeni manj kakor nič.«

Glede na že podpisano smrtno obsodbo slovenskemu narodu ni preostalo drugega kot odpor. Le strah pred kolektivno smrtjo naroda je zbudil v nas neslutene sile, ki se jih nismo niti zavedali. Ko so nemški škornji pregazili vso Evro-

po, tudi tisto, v katero gledamo iz naše provincialne zaverovanosti kot v našo kulturno odrešitev, smo se mi uprli, medtem ko so veliki narodi podlegli. Hlapec, za hlapca rojen, se je uprl s puško. Svojo usodo smo prijeli v svoje roke in odgovornost na svoje rame. Po tisoč letih smo prvič ustvarjali svojo vojsko in izkazalo se je: NAROD, KI NE PRIZNA PORAZA IN JE PIPRAVLJEN UMRETI, NE MORE BITI PREMAGAN. LAHKO GA IZTREBIJO, TODA PREMAGAJO, NE!

V dandanašnji slepi tekmi za standardom, ob vedno novih razprtijah, kaj radi pozabljamo, da je bila oborožena vstava slovenskega naroda pod vodstvom komunistične partije in z edinstveno organizacijo — Osvobodilno fronto — močja samo v okviru splošne ljudske

Volili bomo — kam in koga?

Smo pred volitvami članov DS in Svetov enot kot tudi članov kolektivnih izvršilnih organov. Letošnjim volitvam pripisujemo prav poseben pomen, ker bomo tokrat in tudi v prihodnje v vse organe upravljanja volili za obdobje dveh let. V prihodnji mandatni dobi pričakujemo tudi izredno hiter in razgiban razvoj v našem podjetju.

Ob tako pomembnih dogodkih kot so volitve, se navadno ozremo na prehojeno pot. Menimo, da smo lahko na dosežke v preteklosti resnično ponosni. Z izgradnjo socialističnih odnosov na samoupravnih osnovah so bili doseženi pomembni rezultati v materialnem in gospodarskem razvoju podjetja.

Ti uspehi pa so šele prvi korak pri uresničevanju gospodarske in družbene reforme. Pred nami je še živahnejše obdobje gospodarskega razvoja, ki terja hitro modernizacijo proizvodnje, večjo produktivnost, boljše kvaliteto proizvodov, prilagajanje zahtevam tržišča ter stabilizacijo cen in dinarja. Odgovorne naloge nas čakajo pri razvoju in krepitvi samoupravnih organov in njihovimi gospodarsko utemeljenimi odločitvami.

Prizadevati si bomo morali, da bodo delovni ljudje čim bolj neposredno odločali o svojem delu in življenju, da bomo uveljavili delitev po delu in razvijali še naprej samoupravne odnose.

Letošnje volitve bodo potekale nekoliko drugače kot vse do sedaj.

Navedli bomo nekatere najbolj pomembne določbe, ki so s spremembo in dopolnitvijo statuta uzakonjene pri nas na osnovi XV. amandmaja, o katerem je bilo že veliko napisanega. Vsak volilec lahko sam predlaga enega ali več kandidatov za člana DS ali Sveta enote (ni več potrebno v imenu treh).

Vsak mora biti izvoljen. Torej nihče ne more biti več član organa upravljanja po svojem položaju (do sedaj direktor — član UO, vodja DE — član Sveta DE). Nadalje je pomembno, da se volijo vsi organi vsaki dve leti in se v celoti zamenjajo.

DS je razbremenjen vseh manj pomembnih zadev s katerimi se je do sedaj ukvarjal, tako, da ima v svoji pristojnosti smo tiste, ki mu jih nalaga in daje zakonodaja in ki so za nadaljni razvoj podjetja pomembne.

Vse druge zadeve pa so dane v pristojnost kolektivnim organom upravljanja in individualnemu izvršilnemu organu.

Število članov DS in Svetov enote je ostalo neizpremenjeno. Poleg teh organov pa sta uvedena dva kolektivna izvršilna organa, ki štejeta po devet članov in sicer po tri člane iz vsake enote. Upoštevati bomo morali tudi število zaposlenih

v posamezni enoti, kot bo to pri določitvi članov za DS in Svete enote.

Vsak volilec naj že sedaj dobro premisli koga bo predlagal za člana DS, Sveta enote in v kolektivna izvršilna organa. Pri predlaganju in nato voljenju je treba upoštevati, da imamo v kolektivu skoraj 80 % zaposlenih žena. To dejstvo pri predlaganju kandidatov **ne sme biti zanemarjeno.**

Razmisliti bo treba tudi o tem, ali je še smiselno predlagati za člane organov upravljanja tiste, ki so bili do sedaj že velikokrat v tem ali drugem organu upravljanja. Kolikor ima ta praksa dobre strani, toliko ima verjetno tudi slabih. Dobre zato, ker so ti člani seznanjeni z vsemi metodami in nalogami samoupravnih organov; slabe pa zlasti zato, ker je s tem onemogočeno širšemu članstvu kolektiva izvolitev v organe upravljanja; in končno tudi negotovanje nekaterih da so v organih upravljanja skoraj vedno eni in isti in to zelo ozek krog članov kolektiva. Volitve v organe upravljanja ne bodo letos prvič in ravno zato imajo naši volilci dovolj volilnih izkušenj, zaradi česar res ni bojazni, da ne bi bili v organe upravljanja izvoljeni najboljše pa tudi najsposobnejši člani našega podjetja.

Samo taki člani naših samoupravnih organov bodo kos nalogam, ki se bodo pred njih postavljale.

Zato premišljeno in preudarno predlagajmo kandidate v katere imamo največ zaupanja in kateri nas ne bodo razočarali na katerem koli področju našega življenja.

M. P.

NE FRONTE

vstaje in ljudske vojne vseh narodov Jugoslavije. Revolucija nas je torej usodno povezala na robu obstoja v neločljivo skupnost, ki jo v zadnjem času nekateri neodgovorni ljudje skušajo razdirati.

Revolucijo smo doživljali kot krvav vzpon tlačanih in zaničevanih. V usodnem času smo se povezali na smrt in življenje, zakleti, da spremenimo ta svet ali pademo v boju. Mnogi so v njem padli, svet se je spremenil in spreminjali smo se tudi mi, ker v svetu ni nič dokončnega. Vse, kar je dobro, je lahko tudi boljše ali obratno.

Na robu obstoja naroda ali posameznika, na mejni črti življenja in smrti, je zavest najgloblja in tudi najbolj čista. S tem, ko človek rešuje druge, rešuje sam sebe in s tem, ko drugi rešujejo njega, po-

magajo vsem. Zato smo si bili takrat, ko nam je bilo najteže in smo imeli najmanj, tudi najbližji. Čim boljše nam gre in čim manj smo ogroženi, tem bolj se oddaljujemo drug od drugega, zapiramo vase, v svoj egoistični svet, ki v svoji bedni slepoti vidi le danes in ne razmišlja kaj bo jutri.

Ob moralnih vrednostih naše revolucije in sedanjosti bi se morali večkrat zamisliti in radikalno spreminjati moralni obraz družbe, ne pa mižati pred napakami in se vdajati konformizmu v vseh smerih. Kajti vedno se slej ali prej moramo spopasti.

Misli Toneta Svetine, avtorja vojnega romana »Ukana«. Izbral T. L.

ZAHVALA

Ob izgubi nepozabne mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in sočustvovanja.

Topla in iskrena zahvala tudi sindikalni podružnici za pomoč ob težkem življenjskem trenutku.

Bernot Janez

OBRAČUN ZA LETO 1969

Poslovno leto 1969 je bilo zaključeno z dobrimi rezultati. Koncem meseca februarja letošnjega leta sta upravni odbor in delavski svet razpravljala in sklepala o končni delitvi dohodka in potrdila zaključni račun za leto 1969.

Celotni dohodek je bil dosežen v višini 92.784.000.- din in je za 57% večji od celotnega dohodka, ki smo ga dosegli v letu 1968. V tem znesku je tudi neplačana realizacija iz leta 1968, ki je znašala 8.096.000.- din.

Porabljena sredstva so se prav tako povečala za 57%, dohodek pa je večji od leta 1968 za 56%.

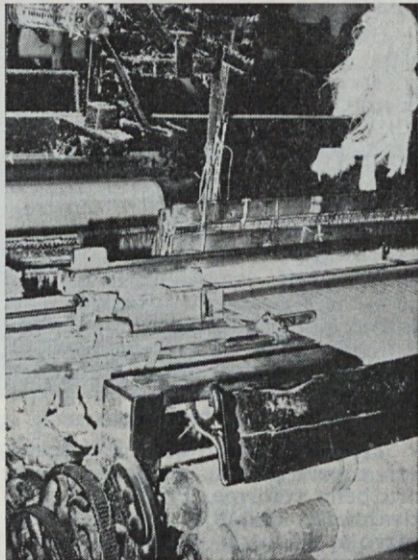
Največ sredstev doseženega dohodka je bilo namenjenih za izplačilo osebnih dohodkov in sicer za 43% več kot v letu 1968. Del sredstev namenjenih za osebne dohodke gre na račun večjega števila zaposlenih, ki je v letu 1969 bilo večje za 15% od leta 1968. Močno se je povečala tudi družbena akumulacija in akumulacija podjetja. Ta bo uporabljena v glavnem za rekonstrukcijo in modernizacijo. Ekonomska produktivnost se je povečala za 38%, rentabilnost za 28%, ekonomičnost pa za 1%.

Ob potrditvi zaključnega računa je bil oblikovan tudi sklad skupne porabe namenjen za stanovanjsko izgradnjo v višini 400.000.- din. Ta znesek bomo vezali pri KBH Ljubljana, podružnica Domžale in dobili kredit v višini 700.000.- din. Znesek kredita v višini 700.000.- din bo porabljen za nakup stanovanj in za posojila delavcem pri individualni gradnji ali pri nakupu stanovanj. O končni delitvi oz. porabi tega zneska bo razpravljal in odločal delavski svet na eni od prihodnjih sej. To je največji znesek, ki smo ga do sedaj namenili za stanovanjsko izgradnjo, vendar tudi ta ne bo mogel zadostiti vsem željam in potrebam naših delavcev v letu 1970. Po sedanjih predpisih morajo vse delovne organizacije obvezno vlagati v sklad za stanovanjsko izgradnjo in sicer najmanj 4% od izplačanih osebnih dohodkov. Poleg dajanja posojil delavcem in nakupa stanovanj se ta denar uporablja tudi za odplačilo posojil najetih za stanovanjsko izgradnjo od strani podjetja. Večkrat se postavi vprašanje kako bo takrat, ko bo 4% stanovanjski prispevek odpravljen. Po mojem mišljenju bo tudi v bodoče potrebno zagotavljati potrebna sredstva za stanovanjsko izgradnjo, kar pa ne bo nič težje kot je to sedaj. Tudi pri sedanjem načinu zbiranja sredstev nam nihče »od zunaj« ne daje denarja za te namene, temveč ga moramo ustvariti sami.

Z zaključnim računom za leto 1969 smo oblikovali tudi sklad skupne potrošnje v višini 682.000.- din tako, da celotni znesek s prenešenim saldonom iz preteklega leta znaša 719.000.- din. Ta denar bo porabljen za poravnavo obveznosti iz preteklega leta, za ure tistim, ki so v podjetju več kot 15 let, za investicije in za vzdrževanje osnovnih sredstev v Novemgradu, Izoli in na Veliki planini, za pomoč organizacijam v podjetju in zunaj podjetja, za obdaritev otrok ob praznovanju »Dedka Mraza«, za pomoč upokojujencem, za pomoč Kocijančiču-bivšemu lastniku tovarne, za zavarovalne premije, dnevnice in potne stroške, za stanovanjsko izgradnjo še 100.000.- din, za letni dopust delavcem in za razne prispevke.

Poleg tega bomo v letu 1970 iz tekočega dohodka krili še naslednje izdatke:

- razliko med nabavno in prodajno ceno toplega obroka, ki bo nastala v letu 1970,
- stroške za proslavo 8. marca — dneva žena v letu 1970,
- stroške proslave 29. novembra 1970 — dneva republike,
- štipendije,
- stroške izobraževanja,
- pomoč ob elementarnih nesrečah, če bo to potrebno,

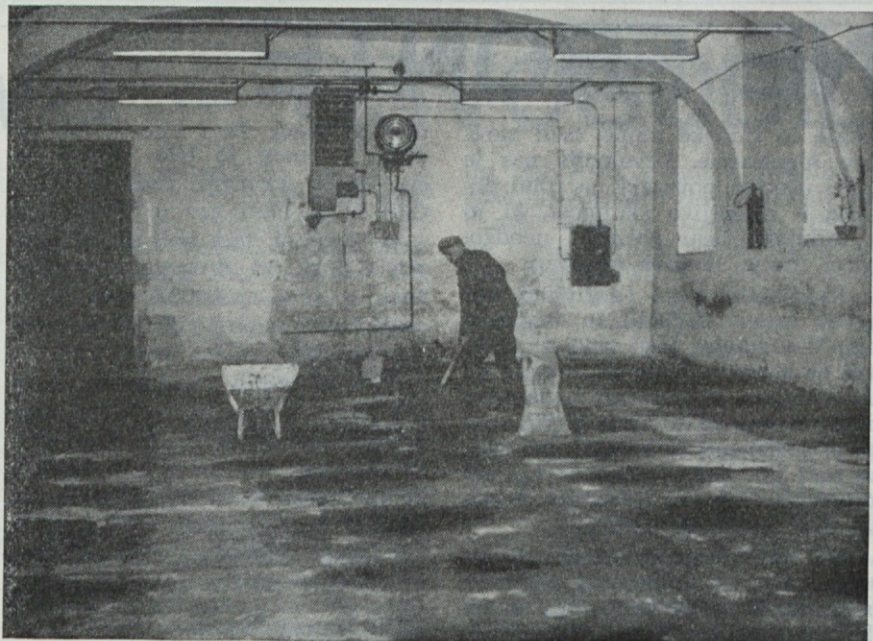

Včeraj so neutrudno delali

— druge stroške, če bodo tako odločili organi upravljanja določeni s statutom.

Predvidevanja za leta 1970 so precej manj optimistična. Prav je da se tega zavedamo vsi in da vložimo vse sile, da bodo naši uspehi čimboljše.

F. R.

Prostor je treba preurediti za nove namene

OBISKALI SMO »BETI«

Nebo je bilo prekrito s težkimi, sivimi oblaki. Ponužal se je dež. Na avtobusni postaji v Domžalah je že čakal avtobus, s katerim smo

Danes so pa le še kup starega železa

Poročilo samoupravnega organa

UPRAVNI ODBOR je imel v času od 2. III. do 16. III. 1970 dve redni seji, na katerih so obravnavali sledeče:

- Potrdili so operativni plan za mesec marec 1970.
- Potrjene so bile tehnične norme za stroj Hauni, Molins in za mavčeve ovoje.
- Odobrili so nakup računskega stroja FACIT in izdelavo dveh lestev ter dveh vozičkov za potrebe ekspedita.
- Potrdili so predlagane nove cene za nekatere artikle.
- Zvezi študentov farmacije Ljubljana so kot pomoč pri organizaciji strokovne absolventne ekskurzije ob zaključku študija odobrili 250,- N din.
- Združenje vojaških vojnih invalidov Mengeš se nam za denarno pomoč v lanskem letu najlepše zahvaljuje in nas tudi v tem letu prosi za prispevek. Denar porabijo za skromna darila ob obiskih bolnih in za vence umrlih članov. Člani UO so jim v te namene odobrili 250,- N din.
- Krajevna organizacija Zveze borcev NOV Vir tudi prosi za finančno pomoč. Člani UO so jim odobrili 250,- N din.
- Društvo upokojencev SRS —

Občinski odbor Domžale prosi za finančno pomoč. Člani UO so jim odobrili 250,- N din.

- Člani UO so razpravljali o prodaji in kuhanju kave v jedilnici, kajenju, zadrževanju po garderobah ter delovni disciplini in prihodih na delo, z dela ter izhodi med delom in v tej zvezi so sprejeli sledeče sklepe:

1. Prodaja in delitev kave v jedilnici se določi samo v času od 9. do 11. ure, t. j. v času malice. Pred in po tem času delitev in prodaja iz bifeja ni dovoljena.

Ista prepoved velja tudi za kuhanje kave po pisarniških prostorih, t. j. upravi in obratih.

2. Člani UO so sodili za potrebno, da se prepove kajenje v jedilnici in sicer od 17. t. m. dalje. Kadilci lahko kadijo v zato določenih prostorih, vendar pogosto odhajanje v prostore za kajenje in daljše zadrževanje ni dopustno.

Navedene ukrepe je UO sprejel v cilju, da bi se odpravila predolga zadrževanja nekaterih članov v jedilnici.

Č. M.

se odpeljali na strokovno ekskurzijo v tovarno »Beti« ali z besedami povedano: Belokranjska trikotažna industrija Metlika.

To in njej podobne strokovne ekskurzije vsako leto organizira Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev. Njihov namen je članom omogočiti, da si lahko ogledajo napredek in novosti na polju pridobivanja tekstilnih dobrin ter organizacije poslovanja v naši ožji domovini.

Tovarna »Beti« ima svojo lokacijo v Metliki. Ko smo se z avtobusom peljali mimo zasneženih obronkov Gorjancev, mimo dolenskih vasi v središče Bele krajine, smo z neko radovedno nestrpnostjo pričakovali prvega, že v naprej napovedanega prijateljskega srečanja. Po približno dveurni vožnji smo prispeli pred tovarniško poslopje. Ko smo izstopili iz avtobusa nas je sprejel mrzel belokranjski veter. Toda gostoljubni domačini so nas kmalu povabili na ogled proizvodnih prostorov tovarne.

Nekaj osnovnih značilnosti tovarne

Tovarna ima štiri obrate, v katerih izdeluje trikotažno konfekcijo. Svoje obrate ima v Metliki, Črnomlju, Mirni peči in Dobovi. Zaposlenih ima okoli 1150 delavcev. Povprečni mesečni dohodek zaposlenega se giblje okoli 800,— N din. V svojem planu, ki se ga v manjšimi odkloni strogo držijo, imajo predvideno, da te osebne dohodke dvignejo na višino 950,— N din. Rešitev tega vidijo predvsem v ekonomičnosti same proizvodnje. Zato so tudi nabavili moderne stroje, ki imajo visoko delovno storilnost in visok izkoristek. Eden od teh je takoimenovani »TEXOGRAF«, ki ima to značilnost, da pri krojenju posameznih artiklov omogoča čim večji izkoristek blaga in ostalega materiala. Njihova predvidevanja in zaupanje v sodobno tehnologijo dela so se že v praksi izkazala kot pravilna. »TEXOGRAF« in način dela sta jim že takoj v začetku znižala izmet za 4,2%.

Tovarna belokranjske trikotaže »Beti« Metlika posveča največjo skrb usposobitvi potrebnih kadrov v lastni proizvodnji. V ta namen je tovarna organizirala lastno poklicno šolo, ki usposablja kadre. Predavatelji te šole so strokovnjaki na tem področju dela in so vsi zaposleni v tej tovarni. Nudijo polno pomoč moški in ženski mladini Bele krajine, ki se izpolnjuje in izoblikuje v tej šoli iz praktičnih predmetov. Teorijo morajo polagati v Ljubljani. Stroške šolanja je tovarna sama krila do leta 1969. Nato

OBISKALI SMO »BETI«

je izobraževalna skupnost SRS so-financirala približno 9.000,— N din in s tem krila vse stroške teoretičnega pouka na šoli. V letu 1970 je izobraževalna skupnost SRS krila še določene stroške za njihove najboljše učence na zagrebški konfekcijski šoli in s tem dala svoje priznanje vsem odgovornim delavcem, ki delajo na področju izobraževanja. Vse kadre, ki končajo to šolo, tovarna sama zaposli. Tiste pa, ki končajo zagrebško šolo pa zaposli na vodilnih položajih v svojih obratih. Iz razgovora s strokovnjaki te tovarne smo izvedeli, da so se vložena sredstva in trud močno obrestovala. Da je to res, se vidi v obratih, kjer je vzoren red in disciplina.

V nadaljevanju ogleda te metliške tovarne smo videli še veliko nedograjeno poslopje nove proizvodne hale. V to bodo postavili nove stroje za proizvodnjo sintetične preje — kodranke. V preteklem letu so te preje porabili cca 300 ton, plan za letos pa predvideva porabo cca 500 ton. Vso to prejo dobivajo deloma na domačem, pretežni del pa na tujem trgu. Z novim objektom, ki ni dosti manjši od našega, želijo to količino kodranke narediti doma in se s tem razbremeniti od večnih stroškov kot so: odvisnost od inozemskega proizvajalca, carinske dajatve in podobno.

Zelimo jim popoln uspeh.

Naši simpatični gostitelji so nas nato povabili na zakusko v njihovo, lepo urejeno tovarniško jedilni-

co ter nas tam obdarili s simboličnimi darili njihove proizvodnje.

Na tej zakuski sta izmenjala svoja mišljenja o našem obisku tov. Strojnik kot predsednik DIT-TIS-a in pa vodja nabavne službe »BETI«, ki nam je tudi na kratko opisal razvoj tovarne. Nato so nas še povabili v njihovo zidnico, kjer so nam postregli s pravo »metliško črnino«, nakar smo se od simpatičnih gostiteljev vljudno poslovili in jim obljubili, da jim bomo omogočili obisk katerekoli tekstilne to-

varne v našem kraju.

Pri ogledu te tovarne so bili člani tekstilnih tovarn, kot so: »Induplati« Jarše, »Trak« Mengeš in »Tosama« Domžale.

Mnenje vseh pa je, da nam DIT-TIS poleg odlično organiziranih strokovnih predavanj, s katerimi omogoča svojim članom podrobno spoznavanje sodobnih metod gospodarjenja organizira tudi v bodoče podobne ogledе gospodarskih organizacij pri nas.

R. Š.

Od surovine do izdelkov

Ker je novi škrobnik najdražji in najboljčutljivejši stroj pripravljalnice in tkalnice, je vredno o njem spregovoriti obširneje kot o ostalih strojih.

Začnemo lahko pri stojalu za snovalne valje. Naprava za naravno napetosti odvijanja je novost. Do sedaj so si naši škrobniki pomagali z obešanjem uteži na snop preje, ki je drsel po bobnu snovalnega valja in ga zaviral.

Sam škrobnik pa ima naslednje izboljšave:

Pretakalni koriti za škrobnik kopel vzdržujeta stalno enak nivo škrobila. Termostat s posrednim parnim gretjem (doslej je bila kopel greta neposredno) pa vzdržuje stalno enako temperaturo kopeli, da se ta ne zgosti ali zvedeni. Pritisk ožemalnih valjev se samodejno uravnava. Ožemalni »dayco« valj je iz porozne gume, ki vtisne škrobilo v globino preje in se potem pri tkanju ne praši. Na to oblogo bo

treba prav posebno paziti. Če bi se na valj začela navijati odtrgana nit, bi lahko vanj vrezala brazdo. V tem primeru bi bilo potrebno brušenje. Zato bo treba valj po vsaki partiji okračiti. Tudi za teflonsko oblogo sušilnih valjev velja, da je za mehanske poškodbe trdih predmetov zelo občutljiva, zato se ne sme za dovezovanje novih valjev uporabiti kovinskih spenjal. Prilepljene niti lahko odstranimo le z lesenim nožem. Sušilne cilindre čistimo z vodo in krpo. To velja tudi za čistilne valje v komori

Med najvažnejše naloge škrobnika štejemo izenačevanje (egalizacijo) napetosti posameznih niti. Na novem stroju je mogoče napetosti osnove urejevati na raznih mestih stroja. Pri tem upoštevamo naslednje pravilo: Prvo mesto močnejše napetosti preje je med stojalom in vhodom v škrobnik kopel. V kopeli je preja ohlapna, da laže sprejme škrobilo.

Naslednje mesto močnejše napetosti je med ožemalnima valjema in sušilnimi bobni. Vse te napetosti so za razne primere izračunane in urejene v tabelah.

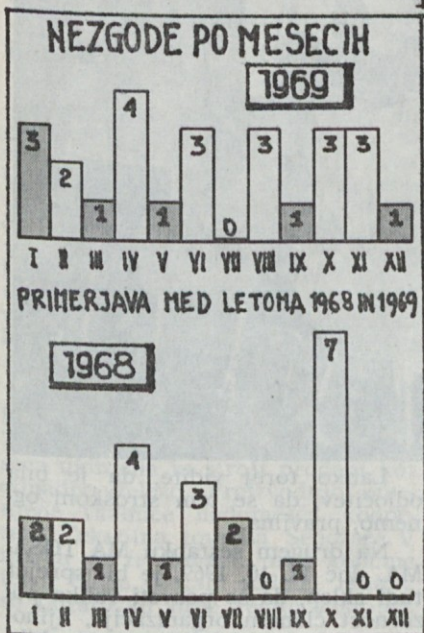
Izkustveno določimo napetost v polju porazdelitve niti. Ta mora biti toliko, da se niti pravilno porazdele. To je največ 6% pretrgalne trdnosti vseh niti osnove. Največja je napetost pri navijanju preje na osnovni valj. Ne sme biti večja kot 10—15% pretrgalne trdnosti vseh niti osnove. S tem ohlapne niti napnemo, vendar pa moramo paziti, da prožnosti ne zmanjšamo več kot za 20% prvotne prožnosti, sicer pri tkanju nastanejo težave. Navijanje škrobljene preje na osnovni valj ima pogon urejen tako, da je jakost navijanja stalno enaka.

(nadaljevanje)

Nezgode v letu 1969

NEZGODE PRI DELU

V letu 1969 je bilo prijavljenih 25 nezgod, ki so se pripetile na delu v podjetju. Pregled nezgod po mesecih in primerjava z letom 1968 je prikazana v tabeli (1). Lansko

leto se je število nezgod nasproti letu 1968 povečalo za 9%. K prejšnji ugotovitvi pa je treba pripomniti, da se je število zaposlenih v obravnavanem obdobju povečalo in to za 13%. Ker je odstotek povečanja delovne sile večji od povečanja števila nezgod, se je pogostost poškodovanja zmanjšala. Na 1000 zaposlenih bi prišlo namreč v letu 1968 37 nezgod, leto kasneje pa 36 nezgod.

Zaradi precejšnjega povečanja delovne sile v letu 1969, je vsakor zanimiv delež, ki ga imajo med vsemi ponesrečenci novozaposleni delavci. Ta delež znaša 28% ali poenostavljeno povedano: vsak 4.

(2) poškodovanec je bil delavec, ki se je zaposlil v našem podjetju leta 1969. Pogostost poškodovanja pri novih delavcih je bila več kot enkrat večja kot pri delavcih, ki so dalj časa zaposleni.

Zaradi nezgod pri delu je bilo izgubljenih 300 delovnih dni, kar pomeni, da je vsaka nezgoda povzročila povprečni 12 dnevni izostanek z dela. Povprečna nesposobnost za delo zaradi nezgod se v letih 1968 in 1969 ni bistveno izpremenila in je v tem obdobju največja pri poškodovanih zaradi različnih padcev.

Pogostost poškodovanja v posameznih oddelkih je največja pri vzdrževalnih obratih, kjer se je poškodovalo 9 delavcev pri 100 zaposlenih. Vzdrževalnim obratom sledita komercialni sektor z 8. in oddelek za izdelavo cigaretnih filtrov s 5 poškodovanci na 100 zaposlenih. Najmanjša pogostost poškodovanja je bila v DE I.

V diagramu je prikazana razdelitev poškodb v letu 1969, (3) glede na to, kje in na kakšen način so se pripetile. Največ nezgodnih primerov je bilo pri posluževanju strojev in pa zaradi padcev. Zanimivo je, da je bilo pri posluževa-

nju strojev in naprav 5 (od 9) poškodovancev takih, ki so se zaposlili v letu 1969. Pri nezgodah zaradi padcev so se 4 osebe poškodovale zato, ker so padle pri delu, v 5 primerih pa gre za poškodbe dobljene zaradi padajočih predmetov. Tovrstne poškodbe so v zadnjem času vedno pogostejše.

Nezgode na poti:

Poleg nezgod na delu, je bilo v lanskem letu prijavljeno 7 nezgod, ki so se pripetile na poti na delo oziroma z dela. Zaradi tega je bilo izgubljenih 200 delovnih dni, kar pomeni, da je ena nezgoda povzročila skoraj 29 dni izostanka z dela.

F. V.

POMEN HIGIENE V INDUSTRIJI

Beseda »higiena« je grškega izvora in pomeni nauk o zdravju. Področje higiene je zelo obsežno, saj proučuje vse pogoje, ki vplivajo na naše zdravje, bodisi v pozitivnem ali negativnem smislu. Higiena ni torej pomembna samo v zasebnem življenju, ampak tudi v industriji. Človek skoraj polovico svojega življenja preživi v tovarni — na delovnem mestu, kjer pa je več ali manj izpostavljen škodljivim vplivom za zdravje. Čim bolj se bo človek temu izogibal, tem boljše bo njegovo zdravstveno stanje.

Oseba higiena je eden bistvenih elementov zdravja. Če se človek v zadostni meri poslužuje osebnih higienskih zahtev, se to pozitivno odraža na njegovem zdravju. Samo spomnimo se, kakšnega pomena je umivanje rok po uporabi stranišča in pred jedjo. Neopravljeno tega higienskega ukrepa nas postavlja pred veliko možnost masovne črevesne infekcije posebno, če je tak človek inficiran z bolezensko klico in jo potom umazanih rok prenaša na druge, zdrave sodelavce. Tudi same sanitarije, njihova izvedba in čistoča nam v higieni veliko pomenijo. Trudimo se, da bi omenjene prostore čim bolj prilagodili higienskimi zahtevam, zato smo v novi belilnici moderno uredili sanitarne prostore. Za interno nego žena smo namestili »bide«, vendar kot nam je znano, leta ne služi v svoj namen. Zato želimo pojasniti ženam, da se »bide« uporablja za intimno nego, ne pa v druge namene, kakor do sedaj.

Nehigiensko stanje v tovarni nam ne kaže samo neprijetnega izgleda, ampak se odraža tudi na zdravstvenem stanju zaposlenih. Čim bolj se bomo držali higienskih zahtev, tem krepkejši bo naš kolektiv, kar pa se bo odražalo tudi na uspehih dela.

V. V.

Predsedstvo mladine poroča

Leto 1969 je bilo za našo tovarno polno težkih trenutkov. Samo spomnimo se odločitve gradnje novega objekta, trafo postaje ali pa morda licitacije filtrov v Skopju, modernizacije strojnega parka in še bi lahko naštevali.

Kljub temu pa smo v letu 1969 dosegli odlične poslovne rezultate. Nismo se pa zadovoljili le z dobrimi osebnimi dohodki, pogledali smo tudi kako je z medsebojnimi odnosi, kako delajo samoupravni organi in družbenopolitične organizacije. Kdor vsega tega ni zasledoval seveda ne bo imel predstave do katere višine se je kvaliteta dela v posameznih službah dvignila. Zadovoljil se bo z mislijo: konec dober, vse dobro.

Ena od prvenstvenih nalog mladega delavca je vključevanje v družbeni sistem samoupravljanja ali drugače, živo zanimanje za proizvodnjo in ekonomično poslovanje. Sedanje predsedstvo je imelo to pred očmi in na sejah je bilo poleg ostalih dejavnosti vedno slišati tudi vzpodbujanje, za doseg čimboljših uspehov na delovnih mestih.

Tudi komunikacije med organizacijami so se razvile do nivoja, ki je lahko vzgled ostalim delovnim organizacijam. Torej lahko mirno trdimo, da nam bo leto 1969 ostalo v lepem spominu.

Podobno kot na družbeno političnem področju, beležimo lepe uspehe tudi v ostalih dejavnostih: v športu: tekmovanja v počastitev dneva republike. Udeležba na vseh štirih tekmovanjih je bila presenetljivo velika.

Zmagovalci v posameznih disciplinah so:

- SAH — tov. Slavko Bajec,
- NAMIZNI TENIS — tov. Franc Rožič,
- KEGLJANJE — tov. Albert Capuder,
- STRELJANJE — tov. Ivan Cerar.

Pri športu naj omenim še to, da nam je upravni odbor odobril nakup mize za namizni tenis, da bi se tudi ta šport čimbolj razvil.

V mesecu januarju je bil v podjetju ustanovljen odbor za šport, ki bo odslej skrbel za tekmovanja in treninge.

Za organizacijo kulturnih programov smo spretno izrabili Dan republike. Kot je v navadi, smo tudi lani v sodelovanju s sindikatom in pevskim zborom »TOSAMA« pripravili proslavo. Sem sodi tudi dekoracija podjetja za 29. november in pa obdaritev otrok ob Novem letu. Posebno poglavje na tem področju pa je organizacija šestih mladinskih plesov v dvorani Delavskega doma na Viru. Žal smo mo-

rali ples zaradi neekonomičnosti ukiniti. Razlogi za to so: visoka najemina, visoka cena ansambla in pa nevezorno vedenje nekaterih mladincev iz ostalih aktivov.

Z velikim veseljem smo sprejeli sklep, da ustanovimo Mladinski klub. Celo nekaj delovnih akcij je bilo v ta namen. Kaj kmalu pa smo videli, da tu nastane cel kup težav in da se investicije ne bi obrestovale. Upoštevali smo tudi dejstvo, da mora biti naše delo usmerjeno na reševanje problemov v samem kolektivu.

Sobo, katero naj bi preuredili v Mladinski klub je pregledala 3-članska komisija in ugotovila, da bi preureditev znašala cca 5.000 N din. Poleg tega bi nam lastnik sobe — Krajevna skupnost Vir, zaračunal 100 N din najemnine mesečno.

Lahko torej vidite, da je bila odločitev, da se tem stroškom ognemo, pravilna.

Na drugem sestanku MA TOSA-MA, dne 12. 10. 1969, je bil sprejet tudi sklep, da se posveti velika pozornost članom organizacije, njihovu delu in udeležbi na sestankih. V ta namen je bila uvedena kartoteka, ki nam je točni pokazatelj aktivnosti posameznih članov.

Iz poročila je razvidno, da smo v tem obdobju izvršili vse naloge, ki smo si jih zadali, razen sklepa o osnovanju Mladinskega kluba. Ta primer pa je mislim dovolj pojasnjen.

V prihodnje pa vas vabim k še večjemu sodelovanju.

Predsednik MA:
Janez Avbelj

Kako smo praznovali dan žena

Za letošnji 8. marec, praznik žena, nam je sindikat pripravil v Delavskem domu pogostitev. Ob tej priliki nam je tov. Pogačnik čestital k našemu prazniku. Sodelavci so nam stregli z jedačo in pijačo ter bili do nas zelo pozorni. Tudi mladina nam je pripravila kratek program. Moški zbor, ki ga vodi tov. Potočnik, pa nam je zapel nekaj lepih pesmi. Tako je potekalo vse v najlepšem redu. Bile smo vse zelo zadovoljne.

Za ples nam je igral in nas ze-

lo presenetil naš sodelavec tov. Potočnik. Zapel in zajodlal nam je tudi marsikatero pesmico. Tako smo bile žene ob tej priliki rešene nekaj ur vsakodnevnih skrbi za dom in družino.

Še enkrat se vse zahvaljujemo sindikatu, pevcem, godcem in ostalim članom kolektiva, ki so pripomogli za prijetno počutje in želimo, da bi se drugo leto zopet zbrale in zadovoljne ter v miru praznovali Dan žena.

M. V.

Proizvodnja v mesecu marcu 1970

Oddelek	Enota mere	%
1. Trakotkalnica	000 vot	103
2. Tkal. širokih tkanin	000 vot	106
3. Mikalnica	kg	105
4. Konfekcija Vložki	ND pkt	99 90
5. Cigaretne filtri	000 kom	104
Cigaretne filtri	ND	109

Tako hitre spremembe, kot jih narekujejo tržne razmere je skoro nemogoče dosledno izvajati. Pred letom smo imeli prevelike kapacitete tkanih ovojev, zdaj pa so občutno premajhne. Najhitreje naraščajo potrebe po krep ovojih, za katere pa imamo omejene kapacitete, tako pri tkanju, kot v pripravi. Izid iz sedanje situacije vidimo le v nabavi novih, modernejših strojev.

V mesecu marcu so obratovali le trije oddelki tkalnic. Tkalnica Zvezda je bila že v začetku meseca ukinjena in stroji prodani kot odpadno železo. Proizvodnjo omenjene tkalnice nadomešča kooperant Tekstilna tovarna Senožec. V marcu je že dobavil prve količine tetra blaga. Ostali oddelki tkalnic so obratovali brez večjih zastojev.

S polno zmogljivostjo je obratovala mikalnica, še posebna pozornost je veljala cik-cak vati. Povečana je bila tudi proizvodnja našega novega artikla Jasmina, kateri se na trgu čedalje bolj uveljavlja.

Stroji za izdelavo damskih vložkov niso delali po predvidenem operativnem planu. Namesto obratovanja v polnih izmenah, je bil ob koncu meseca dan nalog za zmanjšanje proizvodnje. To je vplivalo na doseganje plana v konfekciji in pri damskih vložkih, saj sta oba izpod planirane višine. V mesecu marcu je konfekcija začasno prenehala z izdelavo švedskih hlačk Mölny in delovno silo razporedila na druga delovna mesta. Zaradi pomanjkanja skladiščnih prostorov za gotove izdelke in pomanjkanja obratnih sredstev zaradi visokih terjatev, imamo lahko na zalogile minimalne količine določenega artikla — premajhne za izpolnitev celotnega naročila. To seveda slabo vpliva na proizvodnjo v konfekciji, ker morajo ljudi predstavljati. Posledica takega prestavljanja je manjša produktivnost, pa tudi zmanjšan smisel in učinek operativnega planiranja.

V mesecu poročanja sta bila dana v pogon dva nova stroja znamke »Hauni«. Kapacitete cigaretnih filtrov so se tako občutno povečale, prav tako tudi njihova kvaliteta, saj smo dosedaj delali s polno kapaciteto na že izrabljenih strojih. Upamo, da bomo tako zadovoljili naše kupce po kvalitetni in kvantitetni strani in še povečali njihov asortiman.

Sindikata poročča

V naslednjem poročilu bi želeli člane kolektiva seznaniti v kratkem z delom organizacijskega odbora sindikalne podružnice »TOSAMA«.

Prav sedaj je poteklo že polovico mandatne dobe odbora, zato v grobem pogledimo njegovo delo do sedaj in načrte za vnaprej. Odbor je imel osem rednih in dve izredni seji na katerih se je obravnavalo in sklepalo vse v dobro nas vseh ne pa posameznikov. S tem hočem povedati, da smo od članov kolektiva dobili tri prošnje, v katerih so prosili za pomoč. Žal so bile vse neugodno rešene. Smo jih obravnavali, se pozanimali za vse težave, poslali dopise na socialno zavarovanje; kajti če bi hotela sindikalna organizacija nuditi pomoč vsem posameznikom, ki so socialno ogroženi, bi nikoli ne imela dovolj sredstev. Zato želimo pomagati predvsem tam, kjer je korist za celotni kolektiv.

Minili sta že dve proslavi, ki smo jih organizirali, obdaritev otrok naših sodelavcev ob novem letu, preskrba ozimnice — jabolk. Upam, da smo v tem še kar uspeli. Če pa pomislimo, da bi moral biti sindikat ena od humanih organizacij, smo tudi pri tem nekaj storili. Na eni izmed svojih sej smo sprejeli sklep, da nekaj članov odbora vsaka dva meseca obišče sodelavce, ki so dalj časa v bolniškem staležu, to naj bo kjerkoli: v zdravilišču, ali doma, jim izroči sindikalno kuverto — 10.000 starih dinarjev in šopek ter z njimi malo pokramlja. Prav tako vsako poletje preživi okrog trideset naših sodelavcev teden dni na oddihu v planinah ali na morju — predvsem tisti, ki so bolj bolehnih in že dalj časa v podjetju. To želim povedati tudi zato, da se ne bi nekateri vedno spraševali zakaj plačujejo sindikalno članarino.

Ne smem pozabiti, da je sindikat tudi podpornik športa, kulture in razvedrila za kolektiv. Načrti za v prihodnje se ne bodo bistveno spremenili. Čaka nas še nekaj nalog do jeseni, ko boste volili nov odbor.

Na koncu naj omenim, da so sedanji člani odbora zelo disciplinirani in se redno udeležujejo sej ter razpravljajo. Upam, da bo tako ostalo do konca mandatne dobe.

T. A.

Naj enkrat za spremembo strežejo možje!

Pojdimo v gore

Ta moj sestavek naj bo namenjen vsem tistim članom kolektiva, ki si želijo v tem času nekaj prijetnih uric sproščenja in veselja v neokrnjeni naravi visoko nad zadržano dolino.

To ni daleč. V dobri uri ste v svetu bele opojnosti, kjer se križajo smučine — tihe in lesketajoče. Vsa širna pobočja Velike planine so edinstven in nepozaben pogled, kjer se zimski dan koplje v milijardah svetlih kristalov, kjer sonce prijetno spremeni nežne polti nas dolincev, kjer teloh, kakor bi se naužil snežne beline, skrivnostno ponuja svojo lepoto. Ne bojte se, da bi vas mučilo dolgočasje, saj ne boste sami. Stotine hitrih smučarjev se predaja lepoti smuke v planinah in pušča za seboj kristalne oblake suhega snega, ki so kakor lahka sapica »dih mirnih višin«.

Dragi bralci »TOSAME« uživajte vsaj en dan v tej snežni lepoti in še se boste vračali v kraljestvo planinske zime. Ko se utrudite ali vas sončni žarki prevzamejo s svojo toploto, so vam na razpolago

Tudi pozimi je lepo

Pogled z višine

naši dve koči — IRENCA in ZLATOROG — kjer naj se ob toplem čaju in veseli pesmi poudari prostost, veselje in želja po naslednjem izletu. Tam se ni treba bati šoferjev, ali da bi vas preganjala oseba postave, ker v tej tihi, mirni lepoti človek ni izpostavljen dolinskemu pravilnikom; zato se spocijite duševno in fizično.

Ko se boste zopet vračali v svet proizvodnje, se boste spomnili tega sestavka in mi boste hvaležni za dober nasvet. Zato spoznavajmo in koristimo lepote, katere nam ponuja narava v vsej svoji veličini.

Iz statistike o koriščenju naših koč na Veliki planini je razvidno, da člani našega kolektiva niso izpolnili pričakovanja. Da bomo na tesnem s prostorom v naših kočah, je bila skrb tokrat odveč, ker nam zima v decembru in januarju ni preveč naklonjena. Pa le brez skrbi, sedaj je snega na pretek in bo še v maju vabil smučarje na nedelj-ske izlete. Torej le korajžno, da bodo naše kapacitete čimbolj izkoriščene, da se boste vračali vedrih obrazov z željo še in še v naše gore.

I. K.

Nepričakovani gost

Včasih se zgodi, da koga povabimo na obisk. Pričakujemo ga, toda velikokrat zaman.

Bil je lep večer. Z družino smo za mizo sedeli in malicali. Kar nenavadno se nam je zdelo, ko je na vratih pozvonilo. Kdo ob tej uri? V naročju sem držala otroka, zato je pohitel k vratom mož, da bi pogledal kdo je. Pred vrati je stala žena, kot kip in brez besed. Povabili smo jo naj vstopi v kuhinjo. Vstopila je. Na prvi pogled je nisem prepoznala. Obraz je imela ves moder in izmučen, iz oči pa so ji lile solze.

Ponudila sem ji stol in ji rekla naj se vsede. Vsa preplašena je gledala okoli sebe, toda tudi besedice ni spravila iz ust. Še težje ji je bilo pri srcu, ko je videla, da imam v naročju otroka. Spomnila se je na svoje otroke, ki jih je pustila doma. Premagovala se je, da ne bi zajokala, a zaman. Skrbelo jo je kaj se dogaja z otroki, katere je pustila pri pijanem očetu. Minila je že cela ura ali besede od nje še vedno ni bilo. Vsa nervozna se je presedala in gledala na uro. Moj mož je videl, da bo mogoče

bolje, če se odstrani, zato je šel gledat televizijo. Ko sva ostali sami, mi je vse povedala kako je bilo. Vse mi je bilo jasno, ko sem videla njen izmučen in pretepen obraz. »Vinjen mož« sem takoj vedela.

Ponudila sem ji kozarček vina in prigrizek. »Pa pri nas prespi,« sem ji rekla. »Ne, moram domov, otroci se mi smilijo«. In izginila je v temo. Pogledala sem za njo in zasmilila se mi je.

R. A.

Kadrovske vesti

V ČASU OD 12. IV. DO 11. V. 1970
PRAZNUJEJO SVOJ ROJSTNI DAN

Konfekcija: 20. 4. Flis Ana, 5. 5. Galič Nada, 2. 5. Hribar Marija, 13. 4. Juhant Slavka, 4. 5. Kern Danica, 16. 4. Kočar Angela, 22. 4. Kraševac Milena, 26. 4. Moneta Francka, 18. 4. Milič Ivana, 18. 4. Pavlič Regina, 6. 5. Poznič Francka, 6. 5. Prašnikar Stanka, 24. 4. Stojc Darinka, 16. 4. Štirn Ana, 7. 5. Štupica Jožica, 4. 5. Šramelj Ana, 25. 4. Urbanija Pavla, 28. 4. Tomažič Marija, 16. 4. Vodlan Dragica.

Cigaretni filtri: 26. 4. Mlakar Katarina, 24. 4. Rožič Stane, 27. 4. Vrečar Ivanka, 24. 4. Volčini Jelka, 30. 4. Urbanija Ivanka, 24. 4. Cerar Ivanka, 3. 5. Djurašević Radmila.

Belilnica: 16. 4. Paštebar Slavka.

Mikalnica: 4. 5. Djurašević Rajko, 22. 4. Klopčič Slavko, 4. 5. Kovač Jakob, 26. 4. Merkužič Stane.

Tkalnica ovojev: 26. 4. Belcjan Pavla, 12. 4. Gabrič Marija, 16. 4. Ganič Ana, 27. 4. Gostič Pepca, 15. 4. Gotar Helena, 6. 5. Klopčič Ivanka, 23. 4. Sajovic Helena, 6. 5. Svetlin Ivanka, 1. 5. Švigelj Ana, 18. 4. Urankar Regina.

Tkalnica gaze: 21. 4. Gostinčar Francka, 15. 4. Kuhar Danica.

Avtomatska tkalnica: 1. 5. Barle Jožica, 24. 4. Gregorin Danica, 3. 5. Kovač Janko, 3. 5. Cerar Ivanka, 19. 4. Dolinar Miloška.

Pripravljalnica: 18. 4. Tepež Angela, 7. 5. Modlic Hinko, 4. 5. Šelja Ljubica.

Splošno kadrovski sektor: 28. 4. Keršič Katarina, 14. 4. Rožič Franc, 7. 5. Ropotar Marija, 10. 5. ing. Lovro Mokorel, 9. 5. Brodar Ivanka.

Komercialni sektor: 1. 5. Keršič Jože, 20. 4. Kramberger Stane, 18. 4. Pevec Franc, 30. 4. Šarc Levi.

Gospod. račun. sektor: 7. 5. Vrenjak Milena.

Pomožni obrati: 28. 4. Cerar Jože, 13. 4. Kotnik Jože, 6. 5. Marinček Danica, 3. 5. Rosulnik Slavko.

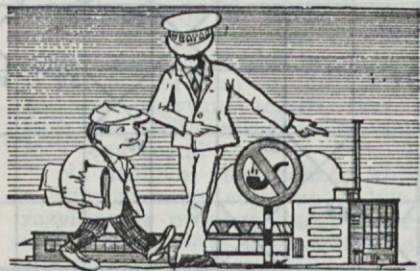
Tehnični sektor: 22. 4. Babnik Janez oec, 6. 5. Petkovič Vlado dipl. farm., 10. 5. Vrenjak Elica.

RODIL SE JE:

Sedeljšak Marinki — sin.
Čestitamo!

V MESECU MARCU STA VSTOPI- LA V PODJETJE:

Planinc Peter v tkalnice, Drčar Milan cig. filtri.

ODŠLI IZ PODJETJA:

Kokovec Justina — upokojena,
Hribar Mihaela — upokojena, Rebolj Viljem — v poskusnem roku.

BV

REŠEVALCI!

Nagradi za pravilni rešitvi križanke v zadnji številki (3/70) »TOSAME« je nepristranski žreb, v katerem sta sodelovala tov. Dano Juteršek in tov. Anton Andrejka, dodelil:

1. nagrado 20.- din prejme tov. Helena Breznik,
2. nagrado 10.- din prejme tov. Eka Siard.

Nagrajenkama iskreno čestitamo!

Ponovno poudarjamo, da si vsi reševalci križank lahko ogledajo svoje rešitve v uredništvu najkasneje do 20. v naslednjem mesecu.

Uredniški odbor

Moj prvi praznik

Prvi praznik DNEVA ŽENA mi je ostal dobro v spominu. Bilo je pred šestimi leti. Takrat še nismo poznali prostih sobot. Ker sem tisto soboto delala ravno popoldne, smo se s sodelavkami zmenile, da bi ta naš praznik malo proslavile. Tako se je tudi zgodilo. Vse smo komaj čakale, da je prišla ura, ko smo prenehale z delom in že smo se napotile proti najbližji gostilni. Ob dobri kapljici in še boljši jedi je bilo veselja na pretek. Tudi plesa ni manjkalo. V tako prijetnem razpoloženju pa je šla ura vse hitreje naprej in tako sem se že malo pozno spomnila, da bo treba domov. Vedela sem, da bo mož v skrbeh, ker se vedno pravočasno vračam z dela. Vsa prejšnja razigranost me je ob tej misli takoj minila in kar hitro sem odhitela proti domu. V strahu sem potrkala in čakala, da pride mož odpret. Kmalu so zarožljali ključi v vratih in že je stal pred menoj — jezen in brez besed. Takoj sem vedela, da me je že nameraval iti iskat, ker je bil bolje oblečen. Po kratkem molku je izbruhnil, a jaz kot grešnik sem ga morala poslušati. Dal mi je nekaj nepozabnih nasvetov. Glavni je bil ta, da se mora žena vračati domov točno, čeprav je to praznik žena, ki je samo enkrat v letu.

Po tem sprejemu sem začela razmišljati, kolikokrat sem že jaz v poznih večernih urah čakala, da bi prišel mož domov — četudi pozno v noč. Žena mora vzeti vse za dobro, čeprav se praznikov naših mož ne da prešteti.

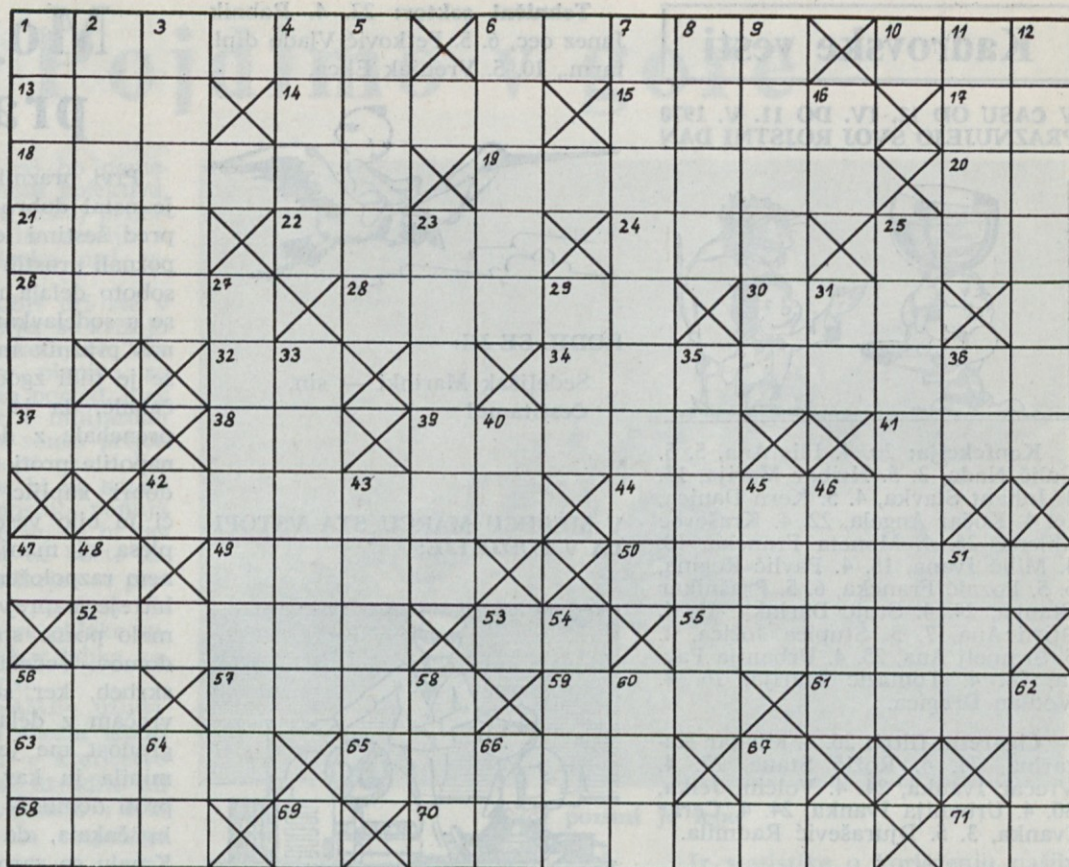
A. R.

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Urška Kersnik, Danica Merlin, Ivanka Osolin, Marija Presekar, Tone Arnuš, Slavko Bajec, oec., Franc Cerar, Dušan Dovgan, Miha Kerč, Janez Leskovec, Štefan Keržman, Tone Teran in Dušan Borštnar, odgovorni urednik.

Tiska Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna
Naklada 800 izvodov

N
A
G
R
A
D
N
AK
R
I
Ž
A
N
K
A

Vodoravno: 1. težko pričakovani letni čas, 6. najbolj muhast mesec v letu, 10. ptica pevka, 13. naziv, 14. pokrajina na Primorskem, 15. tuje žensko ime, 17. slovenski tednik, 18. sorodnica, 19. naša tiskovna agencija, 20. izorana zemlja, 21. ime pisateljice Peroci, 22. trska, 24. nerazdeljen, 25. predplačilo, 26. ime profesorice Bešter, 28. pisana papiga, 30. kovanje, 32. začetnici priimka in imena prvaka Slov. drame, 34. država v Ameriki, 37. števniki, 38. začetnici slov. heroja (Toneta Tomšiča), 39. pri starih Grkih lahek veter, 41. oblika rastlinskega stebela, 42. geometrijski lik, 44. listnato drevo, 47. grška črka, 48. ime skladatelja Ha-

čaturjana, 50. najbolj razvit kontinent, 52. vrečica za tobak, 53. japonska igra, 55. najbolj zaostal kontinent, 56. kazalni zaimek, 57. junak pred Trojo, 59. nemški spornik, 61. zimsko prevozno sredstvo, 63. luka v Izraelu, 65. prva otroška postelja, 68. velika posoda, 70. opravilo, delo, 71. učenje.

Navpično: 1. majhno pismo, 2. rastlinska zajedavka, 3. delavec v živilski stroki, 4. površinska mera na zahodu (množ.), 5. naša reka, 6. tovarna čevljev, tudi vrtna cvetica, 7. kulturno športna prireditev na Štajerskem, 8. ivje, 9. plevel v žitu, 11. zarez v sodu, 12. bivši nemški finančni minister, 16. sim-

bol za srebro, 23. ime grofa Predjamskega, 25. naša sosednja država, 27. mesto v SZ, 29. skrajšano moško ime, 31. osebni zaimek, 33. žaljivo ime za starega moža, 35. trgovec, 36. ploskovna mera, 40. kratici avtorja romana »Nana«, 43. glavno mesto evropske države, 45. veriga, okov, 46. opis, 48. del pohištva, 51. etiopski poglavar, 54. prostor v gledališču, 58. lesno industrijski obrat, 60. domače žensko ime, 62. pripadnik indijanskega naroda, 64. začetnici slov. opernega pevcu, 66. brez pripomb, 67. kvartopirski vzklik, 69. tona.

O. K.

Vatka Votek in Filter Filip

